

SECTOR: INFORMATIEVOORZIENINGEN BEROEPENSTRUCTUUR

In samenwerking met VVBAD en VOWB

De infobank over beroepenstructuren en beroepsprofielen kan worden geraadpleegd op de SERV-website : www.serv.be, via de link beroepsprofielen.

INHOUDSTAFEL

<u>1.</u>	<u>DE BEDOELING VAN HET OPSTELLEN VAN EEN BEROEPENSTRUCTUUR</u>	<u>3</u>
<u>2.</u>	<u>METHODIEK</u>	<u>4</u>
2.1	BEGRIPPENKADER	4
2.2	ORDENINGSPRINCIPES	5
<u>3.</u>	<u>AFBAKENING VAN DE SECTOR</u>	<u>6</u>
<u>4.</u>	<u>METHODIEK TOEGEPAST OP DE SECTOR INFORMATIEVOORZIENINGEN</u>	<u>6</u>
4.1	TOEPASSING VAN DE ORDENINGSPRINCIPES	7
4.1.1	EERSTE ORDENINGSPRINCIPE	7
4.1.2	PROBLEMEN BIJ HET BEPALEN VAN DE BEROEPEN	8
4.1.3	TWEEDE ORDENINGSPRINCIPE	10
4.2	INVULLEN VAN DE BEROEPENSTRUCTUUR	11
4.2.1	ARCHIEVEN	11
4.2.2	BIBLIOTHEKEN EN INFORMATIEDIENSTEN	12
4.2.2.1	Openbare bibliotheken	12
4.2.2.2	Wetenschappelijke en documentaire bibliotheken en informatiediensten	13
4.2.2.2.1	Universiteitsbibliotheken	13
4.2.2.2.2	Hogeschoolbibliotheken	14
4.2.2.2.3	Overheidsbibliotheken	15
4.2.2.2.4	Documentatiecentra non-profit	16
4.2.2.2.5	Bedrijfsinformatiediensten	17
4.2.2.2.6	Koninklijke Bibliotheek	17
4.2.2.2.7	Museumbibliotheken	18
<u>5.</u>	<u>VOORSTEL TOT VEREENVOUDIGING VAN DE BEROEPENSTRUCTUUR</u>	<u>21</u>
<u>6.</u>	<u>DE BEROEPENSTRUCTUUR INFORMATIEVOORZIENINGEN</u>	<u>23</u>
<u>7.</u>	<u>BESCHRIJVING VAN DE BEROEPEN EN DE BEROEPENCLUSTERS</u>	<u>24</u>

<u>LIJST VAN ORGANISATIES EN BEDRIJVEN DIE DEEL UITMAAKTEN VAN DE CONFERENTIES 'INFORMATIEVOORZIENINGEN'</u>	27
---	-----------

<u>INTERVIEWS</u>	29
--------------------------	-----------

1. DE BEDOELING VAN HET OPSTELLEN VAN EEN BEROEPENSTRUCTUUR

We achten het zinvol om allereerst nog eens uit te leggen wat precies het nut is van het opstellen van beroepenstructuren.

De voornaamste reden om te starten met het opstellen van beroepenstructuren was een algemeen gebrek aan transparantie van het beroepenveld, zowel binnen de sectoren, als over de verschillende sectoren heen.

Deze lacune kwam vooral tot uiting tijdens het opstellen van de beroepsprofielen voor de verschillende sectoren. Ieder bedrijf of instelling kent aan de verschillende beroepen of functies onder zijn dak eigen benamingen toe. Hierdoor trekken heel wat bedrijfsspecifieke benamingen de wereld in, waardoor er een enorme verkaveling ontstaat van het beroepenveld. Ten tweede was ook niet altijd even duidelijk welke functies of beroepen konden worden geclusterd, tot respectievelijk een beroep of een beroepencluster. Dit gaf aanleiding tot problemen rond de afbakening en inhoud van beroepen.

Door het opstellen van een beroepenstructuur kan aan deze problemen pro-actief en preventief worden verholpen. De redenering die hier achter zit is dat wanneer men duidelijkheid krijgt over welke beroepen binnen een bepaalde sector bestaan, men ook meer duidelijkheid krijgt over de afbakening en de inhoud van die beroepen en bijgevolg het proces van beroepsprofielen vergemakkelijkt wordt.

Het maken van de beroepenstructuren zien we als een mogelijke bijkomende eerste stap op 'de koninklijke weg' naar het realiseren van een aangepaste opleiding. De beroepenstructuren staan dus in ook in functie van het uiteindelijke doel van beroepsprofielen, namelijk de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te optimaliseren.

Samengevat : *De bedoeling van het opstellen van beroepenstructuren is het bevorderen van de transparantie niet alleen binnen een sector, maar ook over de sectoren heen.*

In verband met de leesbaarheid van de tekst is er voor gekozen om de mannelijke vorm te gebruiken. Waar hij of hem staat wordt uiteraard ook zij of haar bedoeld.

2. METHODIEK

Bij het opstarten van de werkzaamheden omtrent het opstellen van beroepenstructuren werd er in de SERV nagedacht over een algemene methodiek. Van wezenlijk belang hierbij zijn een aantal definities en begrippen die zullen worden gebruikt in de beroepenstructuur. Deze worden hier verduidelijkt.

2.1 Begrippenkader

Wat is precies een beroepenstructuur?

Een beroepenstructuur is een geordend geheel van beroepen in een bepaalde sector. Een beroepenstructuur kan ofwel enkel de kernberoepen van een sector bevatten, ofwel enkel de transversale beroepen bevatten, ofwel kan hij naast de kernberoepen ook de transversale beroepen bevatten.

De SERV opteert er voor om in een sectorale beroepenstructuur enkel de kernberoepen voor een betreffende sector op te nemen. De transversale beroepen zullen gegroepeerd worden in een afzonderlijke BS.

Wat zijn kernberoepen voor een sector?

Kernberoepen van een bepaalde sector zijn die beroepen die behoren tot de kernactiviteit van de betreffende sector. Ze zijn duidelijk verweven met het specifieke karakter en de doelstelling of bestaansreden van de sector. Ze komen in die hoedanigheid enkel in de desbetreffende sector voor. Bijvoorbeeld: archivaris is een kernberoep voor de sector informatievoorzieningen.

Wat zijn transversale beroepen?

Beroepen die niet specifiek zijn voor de betreffende sector en die deze sector overstijgen zijn transversale beroepen. Ze sluiten niet aan op de kernactiviteit van de sector en komen in dezelfde vorm ook in andere sectoren voor. Bijvoorbeeld: boekhouder.

We stellen vast dat er nog een aantal twijfelgevallen zijn die niet zomaar tot één van deze twee soorten beroepen kunnen worden gecategoriseerd. Het gaat dan om beroepen die ook in andere sectoren kunnen voorkomen en dus de betreffende sector overstijgen, maar die binnen deze sector toch een of andere specifieke invulling krijgen. Bijvoorbeeld: het takenpakket van een kamermeisje is vergelijkbaar met dat van een schoonmaakster, maar binnen de sector van het toerisme krijgt dit beroep toch een sectorspecifieke invulling. Dergelijke beroepen worden dan toch bij de kernberoepen van de sector gerekend.

In de praktijk worden de begrippen beroep en functie dikwijls door elkaar gebruikt. Nochtans gaat het om twee verschillende begrippen.

Een beroep is een samenhangend geheel van taken met bijhorende competenties dat min of meer gestandaardiseerd is en waarover een maatschappelijke consensus bestaat. Het belangrijkste element hierbij is dat abstractie wordt gemaakt van organisatie- of bedrijfsspecifieke kenmerken¹.

Een functie is een geheel van bij elkaar horende taken. Hier zijn twee interpretaties mogelijk:

1. Een functie is bedrijfs- of organisatiespecifiek, d.w.z. dat haar inhoud afhankelijk is van de organisatie waarbinnen de arbeid wordt verricht en van de beslissingen die in een bedrijf of een dienst worden genomen op het vlak van organisatie van het productieproces, arbeidsorganisatie en productietechnieken².
2. Een functie kan ook een onderdeel zijn van een sectorale functieclassificatie die het organisatie- of bedrijfsspecifieke element reeds overstijgt.

Indien mogelijk kunnen minstens twee apart te onderscheiden beroepen samengenomen worden in een beroepencluster.

Een beroepencluster is een groepering van beroepen die samen onder één noemer thuishoren.

2.2 Ordeningsprincipes

Eigen aan een beroepenstructuur is dat beroepen op een gestructureerde manier worden ingedeeld en weergegeven. Daartoe maken we gebruik van 1 of meerdere ordeningsprincipes. Afhankelijk van de sector is één of een combinatie van de volgende ordeningsprincipes mogelijk:

- Bij een complexe of ruime sector kan het voor de hand liggen een eerste indeling te maken in subsectoren ter vereenvoudiging van het veld.
- Beroepen kunnen ingedeeld worden volgens het productieproces of de flow van goederen en diensten.
- Ook de afdelingen waarin de bedrijven of organisaties opgedeeld zijn, kunnen een ordeningsprincipe zijn. We spreken dan van een indeling in functionele eenheden.

¹ Gebaseerd op: Sels L., *Een koninklijke weg...ook voor Vlaanderen?*, p. 59.

² Gebaseerd op: Malfait, D., Sels, L., *Het opstellen van een beroepsprofiel*, HIVA, Leuven, p. 6.

3. AFBAKENING VAN DE SECTOR

Omdat informatie een allesomvattende impact heeft op onze samenleving, zijn de grenzen van de sector informatievoorzieningen eerder vaag. Vele andere disciplines zijn immers ook met informatie bezig, wij denken hierbij aan bijvoorbeeld communicatiewetenschappen, uitgeverijen, journalistiek, public relations, systeemanalyse, ...

De sector informatievoorzieningen bakenen we af als het veld *tussen* productie van informatie en de vraag naar informatie. Het verzamelen van informatie, voorzien van toegang tot die informatie, het selecteren, verwerken, aanbieden, exploiteren en bewaren van informatie en het stimuleren van de vraag naar informatie is daarbij kernactiviteit van de sector. De sector is eigenlijk een intermediair in het proces van kennisoverdracht.

4. METHODIEK TOEGEPAST OP DE SECTOR INFORMATIEVOORZIENINGEN

Voor het uitwerken van de beroepenstructuur voor de sector informatievoorzieningen diende basismateriaal te worden verzameld over de aanwezige functies en/of beroepen in de sector. Omdat de sector zelf niet over functieclassificaties, beroepenclassificaties of -lijsten beschikte, moesten alternatieven bedacht worden voor het verzamelen van deze informatie.

De informatie werd op drie manieren verzameld:

1. Aan de VVBAD en VOWB werd gevraagd om per subsector de aanwezige functies op te lijsten en per functie een korte beschrijving te geven van wat deze functie precies inhoudt. Deze opdracht werd gedelegeerd naar de vertegenwoordigers van de verschillende subsectoren binnen VVBAD en VOWB. De informatie die ons naar aanleiding van deze opdracht werd bezorgd was nogal divers: kopieën van vacatures, organogrammen, functiebeschrijvingen, oplistingen van functies,... Er was ook geen reactie van elke subsector. We hebben hier vooral materiaal kunnen uithalen voor de hogeschoolbibliotheken en voor de universiteitsbibliotheken.
2. Er werd gezocht naar documentatie en literatuur over de beroepen in de sector. Een aantal artikels en algemene beroepenclassificaties (zoals de ROME) kunnen gebruikt worden ter ondersteuning. Tevens werd in Nederland navraag gedaan over het bestaan van een beroepenstructuur voor de sector. Zij konden ons echter niet verder helpen.

Het interessantste werk is wellicht een studie uitgevoerd aan de Universiteit van Parijs, waarin 32 bibliotheekberoepen worden beschreven³. Deze studie zal vooral in de fase van de beroepsprofielen zijn nut hebben.

3. Er werd ook beslist om informatie te verzamelen op basis van interviews. Per subsector zouden een twee à drietal interviews plaatsvinden met mensen die goed op de hoogte zijn van de aanwezige functies in de subsector en hun respectievelijke inhouden. De namen van te interviewen personen werden ons bezorgd door de VVBAD. De informatie die uit deze bron werd verzameld bleek uiteindelijk het meest waardevol te zijn. De lijst met de geïnterviewde personen kunt u terugvinden in hoofdstuk 8 van deze nota.

In de interviews werden in grote lijnen de volgende punten bevroegd:

- Een algemene situering van de instelling, werkzaamheden, afdelingen, specialisaties
- Een beschrijving van de verschillende functies en inhouden binnen de bibliotheek of documentatiecentrum, eventueel op basis van een organogram
- Een bevraging naar het niveau van de opleiding die aan de functies is gekoppeld
- ...

4.1 Toepassing van de ordeningsprincipes

4.1.1 Eerste ordeningsprincipe

Om de beroepen van een sector te kunnen voorstellen als een geordend geheel moeten criteria worden bepaald op basis van welke de verschillende beroepen in de sector kunnen worden geordend. Hierboven werden reeds de verschillende mogelijke ordeningsprincipes besproken. Voor de sector informatievoorzieningen opteren we voor een subsectorale ordening. De reden hiervoor is tweeledig. Ten eerste vonden de interviews per subsector plaats. Ten tweede zou een indeling van de beroepen volgens de activiteiten in de sector een gedetailleerde kennis vragen van de aanwezige activiteiten in de sectoren, waarover we momenteel niet beschikken.

Onze indeling in subsectoren stemt niet helemaal overeen met wat klassiek als subsectoren wordt gezien. Wij hebben bepaalde bibliotheektypes samen genomen in één subsector omdat ze naar ons gevoel grote gelijkenissen vertoonden naar activiteiten en bijgevolg ook naar functies. Het is niet de bedoeling om hiermee aan de eigenheid van elk bibliotheektype voorbij te gaan.

---

³ Premier recensement des métiers des bibliothèques, Université de Paris X, Mediadix Paris, 1995.

De verschillende bibliotheektypes hebben elk een eigen doelstelling en bestaansreden.

We onderscheiden twee grote subsectoren:

1. **Archieven**
2. **Bibliotheken en informatiediensten**

Daarnaast onderscheiden we nog **bedrijven gericht op het toeleveren, ondersteunen, ontwikkelen en aanbieden van informatie- en bibliotheekdiensten.**

De subsector bibliotheken en informatiediensten kunnen we nog verder opdelen in:

- a) Openbare bibliotheken
- b) Wetenschappelijke en documentaire bibliotheken en informatiediensten
  - Universiteitsbibliotheken
  - Hogeschoolbibliotheken
  - Overheidsbibliotheken
  - Museumbibliotheken
  - Koninklijke Bibliotheek
  - Documentatiecentra non-profit
  - Bedrijfsinformatiediensten

4.1.2 **Problemen bij het bepalen van de beroepen**

Een manier waarop we hier voor andere sectoren te werk gaan is, op basis van de oplijsting van functies, functies bundelen tot beroepen en beroepen indien mogelijk samennemen in ruimere beroepenclusters.

Functies ? Beroepen ? Beroepenclusters

De beroepen en de beroepenclusters komen in de beroepenstructuur, niet de functies. Een functie is organisatiespecifiek terwijl bij een beroep de focus precies gericht is op de gemeenschappelijke kenmerken van soortgelijke functies. Het is immers de bedoeling dat in de beroepenstructuur zoveel mogelijk abstractie wordt gemaakt van organisatie specifieke verschillen. De beroepen die er worden in opgenomen zijn dus in principe de grootste gemene deler van de in de sector aanwezige functies. Zeker met het oog op het opstellen van beroepsprofielen en in latere fase het maken van de opleidingsprofielen door onderwijs is het belangrijk om beroepen te beschrijven i.p.v. functies.

Let op! Om verwarring uit te sluiten willen we er nogmaals op wijzen dat hier met functie *niet* bedoeld wordt de bijzondere werking van iets, zoals bijvoorbeeld functie gebruikt wordt in de volgende zin: de functie van de bibliotheek is het verspreiden van informatie aan een ruim publiek...

Voor de sector informatievoorzieningen, komen we tot de volgende vaststellingen:

- Er bestaan zeer veel verschillende functies binnen de sector. De mate van arbeidsdifferentiatie hangt af van verschillende factoren zoals, grootte van de organisatie, budget, beschikbaar personeel, gecentraliseerde versus gedecentraliseerde vestigingen,...
- Er zijn heel wat polyvalente functies binnen de sector. Binnen een bibliotheek worden heel wat activiteiten uitgevoerd aan de hand van een beurtrol. Bijvoorbeeld: voor de activiteiten aan de uitleenbalie wordt gewerkt met een beurtrol voor de verschillende functiebekleders, dus zowel bibliotheekassistenten, als assistent-dienstleiders.
- De personen aan de uitleenbalie hebben ook nog andere, meer gespecialiseerde activiteiten in hun takenpakket. Er zijn dus ook heel wat gespecialiseerde functies, die gekoppeld zijn aan één bepaalde persoon. Iemand voert een pakket van bepaalde taken uit omdat hij/zij er het geschikte set kennis en vaardigheden heeft om de taak uit te voeren. Je zou kunnen zeggen dat ook het toeval een rol speelt in de functiedifferentiatie.

Dat stelt ons voor een aantal problemen en vragen m.b.t. het bepalen van de beroepen:

1. We worden in de verschillende subsectoren geconfronteerd met functies die onderling heel sterk verschillen naar taakinhoud. De functies verschillen naar invulling onderling vaak in die mate dat het moeilijk is om de organisatiespecifieke elementen er uit te halen, de gemeenschappelijke kenmerken te behouden en te spreken van een beroep.
2. De grenzen tussen de functies zijn onderling niet duidelijk vast te stellen. Dit heeft te maken met de tegelijk polyvalente en gespecialiseerde functies. Hiermee bedoelen we dat er grote verschillen zijn tussen de bibliotheken onderling waar een functie precies begint en waar deze ophoudt.
3. Een ander probleem is gelieerd aan de grootte van de instelling. In een grote bibliotheek of een groot documentatiecentrum zullen meerdere functies voorkomen die instaan voor de bibliotheekwerking, dus ook meerdere beroepen. Terwijl in een kleine bibliotheek deze taken door één persoon kunnen worden vervuld. Dezelfde redenering gaat op voor de archieven.

4. Verschillen de beroepen per bibliotheektype wezenlijk van elkaar om te spreken van verschillende beroepen? Bijvoorbeeld verschilt een bibliotheekmedewerker in de openbare bibliotheken wezenlijk van een medewerker in een documentatiecentrum in de non-profit? Of is het eerder zo dat we voor beide een gemeenschappelijk takenpakket kunnen vaststellen, en naargelang de subsector waarin het voorkomt ook bepaalde specifiek taken moeten toevoegen?

4.1.3 Tweede ordeningsprincipe

Om de beroepen te kunnen bepalen is er een bijkomend ordeningsprincipe nodig.

We kunnen binnen elke subsector drie niveaus van beroepen onderscheiden:

- *Directieniveau*: alle functies die met de dagelijkse leiding van het archief, de bibliotheek of het documentatiecentrum te maken hebben. Dit betreft het beheer van de instelling, het uitstippelen van het beleid, allerhande personeelszaken, de externe contacten van de bibliotheek, het oplossen van problemen m.b.t. de bibliotheektechnische kant,...
- *Vaktechnisch niveau*: Hier onder kunnen we alle functies plaatsen die voor het overgrote deel van hun tijd bezig zijn met bibliotheektechnische taken, zoals acquisitie en collectievorming, ontsluiting (catalografie), publieke dienstverlening (informatievragen beantwoorden, verzorgen van het leenverkeer, interbibliothecair leenverkeer,...), automatisering, restauratie en conservering,...
- *Ondersteunend niveau*: Hier zien we alle functies die ondersteuning bieden aan de bibliotheektechnische functies zoals magazijnpersoneel, puur uitvoerend bibliotheek werk (kaften van boeken, boeken in rekken plaatsen),...

Op die manier kunnen we de door ons gekende functies per subsector onder de drie niveaus verdelen. Per niveau behouden we één of twee beroepen. We bekommen deze beroepen door een aantal functies te bundelen.

Het voordeel is dat op deze manier meerdere functies *van een bepaald niveau* worden gebundeld tot een beroep. Op die manier is het beroepsprofiel niet te eng. We zouden het ook andersom kunnen doen en beroepsprofielen maken van 'smalle' beroepen. Catalogograaf zouden we als een voorbeeld van zo'n smal beroep kunnen zien. Ten eerste stelt zich dan het probleem dat dit beroep niet als dusdanig voorkomt in een kleine bibliotheek. Ten tweede heeft het beschrijven van smalle beroepen naar opleidingen toe weinig zin.

4.2 Invullen van de beroepenstructuur

In deze paragraaf beschrijven we per subsector en binnen elke subsector per type, de beroepen die in de beroepenstructuur zullen behouden worden. Bij elk beroep geven we een korte omschrijving van wat hieronder dient te worden verstaan. Het is niet de bedoeling om bij elk beroep al een uitvoerige beschrijving weer te geven van de taken. Dit gebeurt in het beroepsprofiel.

Bij het selecteren van de beroepen hebben we proberen tegemoet te komen aan het probleem van de grootte van de instellingen of bibliotheken, door bij het bepalen ervan een middelgrote bibliotheek voor ogen te houden. Het is echter niet mogelijk hier concrete cijfers op te kleven, aangezien die voor elk bibliotheektype verschillend kunnen zijn. Het bepalen van de beroepen gebeurt eerder intuïtief.

4.2.1 Archieven

Hier stelt zich reeds het hierboven beschreven probleem. De bezettingsgraad kan in een archief schommelen van archieven met 1 (soms zelfs deeltijds) personeelslid tot archieven met 42 medewerkers.⁴

In casu een klein archief is er één persoon die alle activiteiten die in een archief voorkomen uitvoert, namelijk de archivaris. In casu een groot archief is dat een opsplitsing van de verschillende deelaspecten van het beroep naar de verschillende functies. Bijvoorbeeld: inventarisator, verantwoordelijke toezicht,..... Wij houden hier dus een middelgroot archief voor ogen.

Ons voorstel is om per niveau (zie supra) de volgende beroepen te behouden:

Directieniveau:

- Archivaris: de man/vrouw die het archief beheert en bezig is met de dagelijkse leiding hieromtrent. In grotere archieven zitten hier de functies van diensthoofd/directeur, hoofd leeszaal, hoofd acquisitie & verwerving, hoofd archiefbewaarplaatsen, hoofd inventarisatie en ontsluiting.

Vaktechnisch uitvoerend niveau:

- Archiefmedewerker: Dit beroep is eigenlijk een bundeling van verantwoordelijke toezicht, beheerder digitale archieven, inventarisator, beheerder archiefmagazijn en leeszaal- en baliemedewerker.

Ondersteunend niveau:

- Medewerker materiële zorg: Houdt zich bezig met het uitvoeren van beperkte herstellingen en restauraties, verpakt en nummert de archiefstukken.

---

⁴ Gegevens van VVBAD uit: Bijlage bij beroepsprofielen informatiekunde, p. 11.

In deze subsector komen ook nog de beroepen van magazijnier, systeembeheerder, webmaster en medewerker digitalisering voor. Deze worden beschouwd als transversale beroepen.

4.2.2 Bibliotheken en informatiediensten

4.2.2.1 Openbare bibliotheken

De benamingen en weddeniveaus in de openbare bibliotheken zijn decretaal vastgelegd. Ook hier doen zich weer de verschillen tussen grote en kleine instellingen voor. Dit betekent bijvoorbeeld dat een bibliothecaris in een kleine bibliotheek, naast zijn leidinggevende taken ook heel veel taken van het uitvoerende en ondersteunende niveau op zich zal moeten nemen. In een grote bibliotheek is de arbeidsdifferentiatie veel groter en zal de bibliothecaris (hoofdbibliothecaris) geen taken van het technische en uitvoerende niveau op zich nemen.

Ons voorstel is om per niveau de volgende beroepen te behouden:

Directieniveau:

- Bibliothecaris: staat in voor alle taken m.b.t. het bibliotheekbeleid, alle contacten naar buiten toe, het personeelsbeheer,... We spreken hier niet van hoofdbibliothecaris omdat anders de beroepen en bijgevolg ook de beroepsprofielen te smal zouden worden. Het betreft dus in feite een bundeling van hoofdbibliothecaris, hoofd filiaal, bibliothecaris en dienstleider.

Vaktechnisch niveau:

- Bibliotheekmedewerker: is een bundeling van in principe: assistent-dienstleider, bibliotheekassistent en bibliotheekbediende. Waarom nemen we deze nu samen? Uit ons voorbereidend onderzoek blijkt dat er voor een bepaald aantal taken polyvalentie vereist is. Een assistent-dienstleider die meestal verantwoordelijk is voor één bepaalde afdeling, zal ook moeten meedraaien in het beurtroelsysteem aan de uitleenbalie. Een andere reden is dat ze alle taken van een bepaald niveau uitvoeren. Hiermee wordt bedoeld de taken waarvoor een zekere techniciteit inzake bibliotheekwezen is vereist. In grote lijnen zien we hier de volgende taken: publieke taken (zoals balie- en inlichtingenwerk, introductie en rondleiding, instructie), 'back-office' taken (zoals catalografie, collectievorming, ontsluiting, IBL, PR en marketing, organisatie van uitbreidingsactiviteiten, tentoonstellingen, voordrachten, automatisering,...) en een aantal taken m.b.t. de verschillende afdelingen (jeugd, volwassenen, audio-visuele materialen, leeszaalwerk, filialen en uitleenposten).

Let wel op: wat betreft de assistent-dienstleider rekenen we enkel zijn vaktechnische taken tot het takenpakket van de bibliotheekmedewerker.

De assistent-dienstleider heeft echter ook een aantal leidinggevende taken, deze splitsen we af omdat wij ze situeren op het directieniveau. Wij rekenen ze met andere woorden tot het takenpakket van de bibliothecaris.

Ondersteunend niveau:

- Bibliotheekhulp: het takenpakket van de bibliotheekhulp bestaat uit het ondersteunen van de werkzaamheden in de bibliotheek. Het betreft eerder routinematige taken zoals het wegzetten van bibliotheekmateriaal, de boekverzorging, kopieerwerk,... De mate waarin deze taken ook niet door een bibliotheekmedewerker zullen worden gedaan heeft weer te maken met de grootte van de instelling. We kunnen wel vaststellen dat er binnen de openbare bibliotheken een trend bestaat om geen bibliotheekhulp meer aan te werven.

Op het uitvoerende niveau kan ook een magazijnier aanwezig zijn. Dit is echter enkel het geval in grote instellingen. In kleinere instellingen staat het technische niveau hier voor in. Dit beroep wordt echter gezien als transversaal en komt dus niet voor in de beroepenstructuur.

4.2.2.2 *Wetenschappelijke en documentaire bibliotheken en informatiediensten*

4.2.2.2.1 Universiteitsbibliotheken

Door de grootte en de omvang van de bibliotheken kunnen we hier een groot aantal functies terugvinden. De arbeidsdifferentiatie is er veel groter dan in de meeste bibliotheken.

Toch kunnen we ook hier weer de drie niveaus terugvinden. Doordat een groot aantal functies hier gebundeld worden tot slechts een aantal beroepen kunnen de behouden beroepen wat kunstmatig aandoen voor de sector. Maar in feite worden dezelfde grote takengebieden uitgevoerd als in elke andere bibliotheek zoals acquisitie, IBL, uitlening, catalografie, tijdschriftenbeheer, ... Alleen worden deze taken in de universiteitsbibliotheken op veel grotere schaal uitgevoerd, bijgevolg zijn er ook meer mensen en dus functies voor nodig.

Ons voorstel is om per niveau de volgende beroepen te behouden:

Directieniveau:

- Bibliothecaris: Het betreft een bundeling van functies zoals hoofdbibliothecaris, adjunct-hoofdbibliothecaris, hoofd catalografie, hoofd acquisitie, faculteitsbibliothecaris, hoofd systeembeheer, hoofd publieke diensten, hoofd van een deel- of speciale bibliotheek, bibliothecaris... Deze functies hebben stuk voor stuk te maken met de leiding en de coördinatie van een deelaspect van het bibliotheekbeleid.

Vaktechnisch niveau:

- Bibliotheekmedewerker: hieronder zitten alle functies die met de verschillende deelaspecten van de bibliotheektechniek te maken hebben zoals vakreferent (bibliograaf), leeszaalmedewerker, baliemedewerker, IBL-medewerker, aankoper, catalograaf of titelbeschrijver, webmaster, systeembeheerder,...

Ondersteunend niveau:

- Hier kan ook het beroep van bibliotheekhulp terugkomen, zoals het beschreven is voor de openbare bibliotheken. Het interfereert in dit bibliotheektype wel met het beroep van magazijnier.

In de universiteitsbibliotheken zijn er ook patrimoniale afdelingen aanwezig. De beroepen die in deze afdeling voorkomen zijn niet in de beroepenstructuur opgenomen, omdat ze niet voor de hele subsector gelden. De beroepen werden niet in de beroepenstructuur opgenomen omdat deze zeer gelijklopend zijn met deze die in het archiefwezen voorkomen. De 4 grote activiteiten die steeds dienen te gebeuren in het archiefwezen zoals beheer en toezicht, bewaring, publieke dienstverlening en ontsluiting zijn ook hier terug te vinden.

4.2.2.2.2 Hogeschoolbibliotheken

In de hogescholen zullen afhankelijk van de grootte van de bibliotheek, één of meerdere bibliothecarissen voorkomen, al dan niet gecoördineerd door een hoofdbibliothecaris. Deze worden in hun job bijgestaan door bibliotheekmedewerkers die zorgen voor de meer 'technische' realisatie van de bibliotheekprojecten.

Ons voorstel is om per niveau de volgende beroepen te behouden:

Directieniveau:

- Bibliothecaris: synoniem mediathecaris. Hier werden de functies hoofdbibliothecaris en bibliothecaris, met zijn inhoudelijke specialisaties zoals departementsbibliothecaris inhoudsbibliothecaris, e.d. samengenomen.

In dit beroep is men ook hier weer verantwoordelijk voor alle aspecten van het beleid.

Vaktechnisch niveau:

- Bibliotheekmedewerker: Hier zijn verschillende functies samengevoegd. Binnen de bibliotheek van een hogeschool moeten een groot aantal taken worden verricht. Voor het overgrote deel zijn dit taken die in elke bibliotheek terugkomen. De medewerkers staan in voor de uitvoering van taken zoals introductie- en instructieactiviteiten, catalografie, automatisering, ontsluiting, tijdschriften beheer, IBL, boekverzorging, bediening in de leeszaal, ..

Ondersteunend niveau:

- Bibliotheekhulp: Het betreft hier een bundeling van de assisterende functies zoals het helpen inrichten van rekken, het wegzetten van bibliotheekmateriaal, verzending, boekverzorging, kopieerwerk, ... Op het niveau van het beroepsprofiel zal dan nog beter moeten worden afgebakend welke taken hier allemaal toe behoren.

4.2.2.2.3 Overheidsbibliotheken

Overheidsbibliotheken zijn in eerste instantie bedoeld als interne documentaire ondersteuning (passief) of documentaire logistiek (actief) van de ambtenaren en van de kabinetsleden van de minister⁵. Het woordje documentaire kan hier voor enige verwarring zorgen. Ons inziens sluiten de activiteiten van een personeelslid in een overheidsbibliotheek veel meer aan bij de activiteiten in een bibliotheek dan in een documentatiecentrum. Het ondersteunen of documenteren van de ambtenaren gaat meer en meer in de richting van 'current awareness'. Naast de ambtenaren bestaat het publiek van deze gespecialiseerde wetenschappelijke bibliotheken ook uit externe bezoekers.

Ook hier kan men weer een grote verscheidenheid in personeelsbezetting waarnemen gaande van 1 tot 20 personeelsleden. Hier kan moeilijker gezegd worden uit welke functies de voorgestelde beroepen allemaal bestaan omdat de functies gebaseerd zijn op statutaire bepalingen en niveaus. Toch zien we bij de verschillende niveaus ook hier weer dezelfde taken terugkomen.

Ons voorstel is om per niveau de volgende beroepen te behouden:

Directieniveau:

- Bibliothecaris

Vaktechnisch niveau:

- Bibliotheekmedewerker

---

⁵ Gegevens uit: Bijlage bij beroepsprofielen informatiekunde, p.6

Ondersteunend niveau:

- Bibliotheekhulp komt hier niet veel voor. Deze bibliotheken maken deel uit van een instelling, waar andere afdelingen verantwoordelijk zijn voor administratieve werk zoals kopiëren, inscannen...

4.2.2.2.4 Documentatiecentra non-profit

De informatieopdracht van de documentatiecentra in de non-profit is gecentreerd rond de doelstelling van de organisatie en niet rond een algemene informatieopdracht (zoals bijvoorbeeld bij de openbare bibliotheken). Op die manier sluiten ze in eerste instantie goed aan bij de bedrijfsinformatiediensten. De bedrijfsinformatiediensten hebben zich echter sneller en sterker georiënteerd op current awareness en informatiebemiddeling. De activiteiten vandaag de dag in een documentatiecentrum in de non-profit tonen eerder gelijkenissen met de andere bibliotheektypes, dan met de bedrijfsinformatiediensten. Vandaar dat we ze ook bij de wetenschappelijke en documentaire bibliotheken indelen. Het is wel zeer waarschijnlijk dat in de toekomst de activiteiten van een documentatiecentrum in de non-profit eerder in de richting van die van de bedrijfsinformatiediensten zullen evolueren. Voor sommigen is dit nu reeds duidelijk het geval.

Ons voorstel is om per niveau de volgende beroepen te behouden:

Directieniveau:

- Documentalist: Is verantwoordelijk voor het beleid in het documentatiecentrum, voor de selectie van informatie en de werving ervan. Maakt ook syntheses om de informatie aan een ruimer publiek kenbaar te maken. Andere namen die mogelijk zijn is hoofd documentatie, hoofd informatie, hoofd documentalist.

Vaktechnisch niveau:

- assistent-documentalist maakt mensen wegwijs in het documentatiecentrum, behandelt de meestal externe en soms ook interne informatievragen, staat in voor de ontlening, de boekverzorging, e.d.

Ondersteunend niveau:

- Het betreft meestal kleine organisaties. Maar ook hier zou weer een bibliotheekhulp kunnen opereren.

4.2.2.2.5 Bedrijfsinformatiediensten

De situatie in de bedrijven is wel duidelijk verschillend dan die van de andere bibliotheektypes. Hiermee bedoelen we dat de functies van het personeel in die mate verschillen van die van hun collega's in de andere bibliotheektypes dat we van een ander beroep kunnen spreken. Ze houden zich veel minder bezig met klassiek bibliotheekwerk. Informatie wordt op een andere manier beheerd en gaat veel meer in de richting van 'current awareness'.

Wat opvalt is dat in deze sector veel Engelstalige termen worden gebruikt. Dit komt vaak doordat de bedrijven internationaal gericht zijn.

Men spreekt bijvoorbeeld niet meer van documentatiecentrum maar van een information service.

Ons voorstel is om per niveau de volgende beroepen te behouden:

Directieniveau:

- Informatiemanager. Deze term is goed ingeburgerd in de sector. Het beroep bestaat uit functies die instaan voor het beheren van de informatiestroom binnen het bedrijf, de personeelsorganisatie, het opvolgen van de markt, de vertegenwoordiging naar buiten toe

Vaktechnisch niveau:

- Informatiebemiddelaar. Synoniem is hier documentalist. Deze staat in grote lijnen in voor het selecteren en indexeren van de informatie, maken van syntheses naar specifieke doelgroepen en het beantwoorden van informatievragen (zowel intern als extern).

Ondersteunend niveau:

- Bibliotheekhulp. Is een benaming die eigenlijk niet bij de voorgaande progressieve benaming past. Maar komt qua taken sterk overeen met de bibliotheekhulp in de subsector bibliotheken. De hulp verricht taken m.b.t. het distribueren en klasseren van informatie, verricht ondersteunende taken zoals het maken van fotokopies, inscannen van documenten, leescircuits van tijdschriften, e.d.

4.2.2.2.6 Koninklijke Bibliotheek

De indeling hier in drie niveaus is gelijkaardig aan die van de universiteitsbibliotheken. De Koninklijke Bibliotheek is echter meer gericht op publieke dienstverlening.

Ons voorstel is om per niveau de volgende beroepen te behouden:

Directieniveau:

- Bibliothecaris: het betreft een bundeling van de functies hoofdbibliothecaris, adjunct-hoofdbibliothecaris, hoofd catalografie, hoofd acquisitie, faculteitsbibliothecaris, hoofd systeembeheer, hoofd publieke diensten, hoofd van een deel- of speciale bibliotheek, bibliothecaris... Deze functies hebben stuk voor stuk te maken met de leiding en de coördinatie van een deelaspect van het bibliotheekbeleid.

Vaktechnisch niveau:

- Bibliotheekmedewerker: hieronder zitten alle functies die met de verschillende deelaspecten van de bibliotheektechniek te maken hebben zoals vakreferent (bibliograaf), leeszaalmedewerker, baliemedewerker, IBL-medewerker, aankoper, catalograaf of titelbeschrijver, webmaster, systeembeheerder,...

Ondersteunend niveau:

- Hier kan ook het beroep van bibliotheekhulp terugkomen, zoals het beschreven is voor de openbare bibliotheken. Het interfereert in deze sector wel met het beroep van magazijnier.

4.2.2.2.7 Museumbibliotheken

De indeling in drie niveaus is eveneens gelijkaardig aan die van de universiteitsbibliotheken. In tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt staan de museumbibliotheken niet alleen ten dienste van het eigen personeel maar richten zij zich ook tot externen.

Ons voorstel is om per niveau de volgende beroepen te behouden:

Directieniveau:

- Bibliothecaris: het betreft een bundeling van de functies hoofdbibliothecaris, adjunct-hoofdbibliothecaris, hoofd catalografie, hoofd acquisitie, faculteitsbibliothecaris, hoofd systeembeheer, hoofd publieke diensten, hoofd van een deel- of speciale bibliotheek, bibliothecaris... Deze functies hebben stuk voor stuk te maken met de leiding en de coördinatie van een deelaspect van het bibliotheekbeleid.

Vaktechnisch niveau:

- Bibliotheekmedewerker: hieronder zitten alle functies die met de verschillende deelaspecten van de bibliotheektechniek te maken hebben zoals vakreferent (bibliograaf), leeszaalmedewerker, baliemedewerker, IBL-medewerker, aankoper, catalograaf of titelbeschrijver, webmaster, systeembeheerder,...

Ondersteunend niveau:

- Hier kan ook het beroep van bibliotheekhulp terugkomen, zoals het beschreven is voor de openbare bibliotheken. Het interfereert in deze sector wel met het beroep van magazijnier.

Een eerste visuele voorstelling van de beroepenstructuur vindt u terug op de volgende pagina.

Een eerste visuele voorstelling van beroepenstructuur

		Bibliotheken en informatiediensten							
		<i>Wetenschappelijke en documentaire bibliotheken en informatiediensten</i>							
		<i>Openbare bib.</i>							
			Universiteitsbib.	Hogeschoolbib.	Overheidsbib.	Kon. Bib	Museumbib.	Non-profit	Bedrijven
Directie	Archivaris	Bibliothecaris	Bibliothecaris	Bibliothecaris	Bibliothecaris	Bibliothecaris	Bibliothecaris	Documentalist	Informatiemanager
Vaktechnisch	Archiefmedewerker	Bibliotheek-medewerker	Bibliotheek-medewerker	Bibliotheek-medewerker	Bibliotheek-medewerker	Bibliotheek-medewerker	Bibliotheek-medewerker	Assistent-Documentalist	Informatie-bemiddelaar
Ondersteunend	Medewerker materiële zorg	Bibliotheekhulp	Bibliotheekhulp	Bibliotheekhulp	Bibliotheekhulp	Bibliotheekhulp	Bibliotheekhulp	Bibliotheekhulp	Bibliotheekhulp

Opmerking: Wij geven de beroepsnamen in hun meest gangbare vorm weer. Dit doet niets af aan het feit dat zowel mannen als vrouwen het beroep uitoefenen.

5. VOORSTEL TOT VEREENVOUDIGING VAN DE BEROEPENSTRUCTUUR

Als we de visuele voorstelling van de beroepenstructuur bekijken zien we een **overlapping** van beroepen binnen de subsector van de bibliotheken. Dezelfde beroepen komen steeds terug. Binnen de subsector van de bibliotheken komt het beroep van bibliothecaris voor binnen elk bibliotheektype, hetzelfde geldt voor de bibliotheekmedewerker en de bibliotheekhulp. Dit is echter niet het geval voor sommige documentatiecentra in de non-profit en de bedrijfsinformatiediensten. Hier worden andere benamingen gebruikt voor de beroepen en is de taakinhoud ook anders.

Met het oog op het opstellen van beroepsprofielen is het zinvol om per subsector per niveau één beroep te behouden. Dit betekent niet dat we de eigenheid van elk bibliotheektype willen te niet doen. We stellen enkel vast dat er tussen de beroepen binnen één bepaalde subsector en binnen één bepaald niveau grote gelijkenissen zijn op het gebied van de taken. Dit gemeenschappelijk takenpakket moet tot uiting komen in het beroepsprofiel, daarnaast moet onderzocht worden in hoeverre naargelang het bibliotheektype specifieke takengebieden aan bod moeten komen. Daarom stellen we voor om voor alle bibliotheektypes één gemeenschappelijk basisberoep per niveau te behouden en hier ook één profiel van te maken. Met behoud van de accenten naargelang van het bibliotheektype uiteraard.

Omdat er duidelijke verschillen zijn in het takenpakket met de collega's in de bedrijfsinformatiediensten en in sommige documentatiecentra stellen we voor om hier aparte beroepen en beroepsprofielen van te maken. Vandaar ook de aparte kolom in de vereenvoudigde beroepenstructuur. We willen de verschillen echter niet te veel benadrukken, er zijn natuurlijk ook gelijkenissen waardoor de opdeling steeds in zekere zin arbitrair zal blijven. Het lijkt dan ook zinvol dit per niveau te bespreken:

Directieniveau

Op het directieniveau onderscheiden we binnen de beroepenstructuur een horizontale beroepencluster. De horizontale beroepencluster wordt in de beroepenstructuur geel gekleurd en groepeert in de visuele voorstelling van de beroepenstructuur beroepen horizontaal over verschillende subsectoren heen. Deze beroepen worden samengenomen in de horizontale beroepencluster omwille van de grote overeenkomsten in hun takenpakket, het zijn beroepen die samen onder één noemer thuishoren. Hoewel deze beroepen geclusterd worden zijn er onderling duidelijke verschillen en gaat het om te onderscheiden beroepen.

Meer concreet gaat het hier om de horizontale beroepencluster management bibliotheek – informatiedienst bestaande uit het beroep bibliothecaris en het beroep informatiemanager. Het zijn duidelijk van mekaar te onderscheiden beroepen: de één staat aan het hoofd van een bibliotheek en de ander aan het hoofd van een informatiedienst, wat resulteert in uiteenlopende taken en contextgegevens. Toch hebben zij ook een groot aantal gemeenschappelijke taken zoals bijvoorbeeld het uitwerken van een algemeen beleid, het uitbouwen van een personeelsbeleid, het optimaliseren van het bibliotheek- dan wel informatiesysteem, ...

Vaktechnisch niveau

Op het vaktechnische niveau zien we veel minder gelijkenissen en zijn het eerder de verschillen die in het oog springen, het gegeven dat bibliotheken en informatiediensten een uiteenlopende doelstelling hebben (namelijk accent op de begeleiding van de gebruikers versus accent op de bemiddeling) ligt hieraan ten grondslag. Dit vertaalt zich op het vaktechnische niveau in én een uiteenlopend takenpakket én een uiteenlopende manier van dienstverlening. De bibliotheekmedewerker en de informatiebemiddelaar zijn in die mate verschillend, dat het weinig zinvol is ze te bundelen in een beroepencluster.

Ondersteunend niveau

Op het ondersteunende niveau treffen we tenslotte een horizontaal beroep aan, in de beroepenstructuur wordt dit groen gemarkeerd. Een horizontaal beroep is een beroep dat over verschillende subsectoren heen terugkomt en dus ook in de beroepenstructuur visueel horizontaal waarneembaar is. Het betreft het horizontale beroep bibliotheekhulp, de bibliotheekhulp werkt immers zowel in de bibliotheken als in de informatiediensten. Op beide plaatsen van tewerkstelling zijn er grote overeenkomsten in het takenpakket, wij beschouwen het dan ook als één beroep. Een bijkomende opmerking is dat, hoewel de bibliotheekhulp als een apart beroep in deze beroepenstructuur weerhouden wordt, het niet opportuun lijkt voor het beroep een beroepsprofiel op te stellen. Het gaat om een vrij smal beroep, waarvan de taken reeds opgenomen zijn in het beroepsprofiel van de bibliotheekmedewerker. De bibliotheekmedewerker dient immers in veel gevallen polyvalent te zijn en ook deze meer routineuze taken zelf uit te voeren. In het verlengde hiervan ligt verder de afnemende trend in het aanwerven van bibliotheekhulpen.

De vereenvoudigde beroepenstructuur vindt u op de volgende pagina. Deze beroepenstructuur vervangt de voorgaande.

6. DE BEROEPENSTRUCTUUR INFORMATIEVOORZIENINGEN

<u>Leeswijzer:</u>	
	verticale beroepclusters
	horizontale beroepclusters
	horizontale beroepen

Archieven	Bibliotheken	Informatiediensten
------------------	---------------------	---------------------------

Directieniveau	Archivaris	Management bibliotheek - informatiedienst	
		Bibliothecaris	Informatiemanager
	Vaktechnisch niveau	Archiefmedewerker	Bibliotheekmedewerker
Ondersteunend niveau	Medewerker materiële zorg	Bibliotheekhulp	Bibliotheekhulp

Opmerking: Wij geven de beroepsnamen in hun meest gangbare vorm weer. Dit doet niets af aan het feit dat zowel mannen als vrouwen het beroep uitoefenen

7. **BESCHRIJVING VAN DE BEROEPEN EN DE BEROEPENCLUSTERS**

SUBSECTOR ARCHIEVEN

Beroep: Archivaris

De archivaris beheert het archief en is bezig met de dagelijkse leiding hieromtrent. In grotere archieven zitten hier de functies van diensthoofd/directeur, hoofd leeszaal, hoofd acquisitie & verwerving, hoofd archiefbewaarplaatsen, hoofd inventarisatie en ontsluiting.

Beroep: Archiefmedewerker

Dit beroep is eigenlijk een bundeling van verantwoordelijke toezicht, beheerder digitale archieven, inventarisator, beheerder archiefmagazijn en leeszaal- en baliemedewerker.

Beroep: Medewerker materiële zorg

Houdt zich bezig met het uitvoeren van beperkte herstellingen en restauraties, verpakt en nummert de archiefstukken.

SUBSECTOR BIBLIOTHEKEN EN INFORMATIEDIENSTEN**BIBLIOTHEKEN****Horizontale beroepencluster: management bibliotheek - informatiedienst****Beroep: bibliothecaris**

De bibliothecaris is verantwoordelijk voor het volgens beleidsplan uitbouwen van de bibliotheekwerking. Hiertoe werkt de bibliothecaris een passende bibliotheekstructuur en infrastructuur uit alsook een sluitend bibliotheekinformatiesysteem. Verder onderhandelt hij contracten, voert het financieel en personeelsbeleid binnen de bibliotheek, is verantwoordelijk voor het uitbouwen en onderhouden van interne/externe contacten en staat in voor kwaliteitszorg, performance measurement en marketing.

Beroep:**Beroep: bibliotheekmedewerker**

De bibliotheekmedewerker staat binnen de bibliotheek in voor de uitvoering van de taken op bibliotechnisch niveau. Concreet betekent dit dat de bibliotheekmedewerker zal proberen te voldoen aan de informatieve behoeften van de externe of interne gebruiker door aan collectievorming en verwerving te doen, deze te ontsluiten en actief ter beschikking te stellen van het publiek. De bibliotheekmedewerker vervult tevens een actief bemiddelende rol tussen het (elektronische) informatieaanbod en de gebruiker.

Horizontaal beroep:**Beroep: bibliotheekhulp**

De bibliotheekhulp biedt ondersteuning bij de werkzaamheden in de bibliotheek. Het betreft eerder routinematige en assisterende taken zoals het wegzetten van bibliotheekmateriaal, het helpen inrichten van rekken, kopieerwerk, verzending, ...

INFORMATIEDIENSTEN

Horizontale beroepencluster: management bibliotheek - informatiedienst

Beroep: informatiemanager

De informatiemanager is verantwoordelijk voor het uitbouwen van de informatiedienst volgens beleidsplan en zo te voorzien in de informatiebehoefte van de organisatie. Hiertoe werkt de informatiemanager een sluitend informatiesysteem en intern op maat ontwikkelde informatieproducten en -diensten uit. Hij adviseert het algemene management, onderhandelt contracten, voert het financieel en personeelsbeleid binnen de informatiedienst en is verantwoordelijk voor het uitbouwen en onderhouden van interne/externe contacten. Verder staat hij in voor kwaliteitszorg, performance measurement en marketing.

Beroep:

Beroep: Informatiebemiddelaar

De informatiebemiddelaar ondersteunt de organisatie in het bereiken van haar doelstellingen door het leveren van informatie met een toegevoegde waarde. Concreet betekent dit dat hij zal proberen te voldoen aan de informatieve behoeften van de gebruiker, ook pro-actief, door een virtuele bibliotheek te structureren en te voeden en informatievragen zo volledig mogelijk te beantwoorden.

Horizontaal beroep:

Beroep: Bibliotheekhulp

De bibliotheekhulp verricht taken met betrekking tot het distribueren en klasseren van informatie, verricht ondersteunende taken zoals het maken van fotokopies, inscannen van documenten, leescircuits van tijdschriften, ...

**LIJST VAN ORGANISATIES EN BEDRIJVEN DIE DEEL UITMAAKTEN VAN DE
CONFERENTIES 'INFORMATIEVOORZIENINGEN'**

Namens VVBAD:

- *De heer Geert Puype, algemeen voorzitter VVBAD, Openbare bibliotheek Mene*
- *De heer Martin Kellens, sectie Openbare bibliotheken, Openbare bibliotheek Houthalen-Helchteren*
- *Mevrouw Myriam Lemmens, sectie schoolbibliotheken, Provinciale Hogeschool Limburg, Hasselt*

Namens VOWB

- *Mevrouw Veerle Kerstens, coördinator VOWB, KULeuven*
- *Mevrouw Chris Goetschalckx, bibliotheek Hogeschool Antwerpen*
- *Mevrouw Claudine Huyghe, SERV documentatiecentrum*

Namens het Vlaams Centrum Openbare Bibliotheken

- *De heer Bart Vercruyssen*

INTERVIEWS

- De heer Mario Baeck, Bibliothecaris Katholieke Hogeschool Mechelen.
- De heer Koen Calis, bibliothecaris Centrale Openbare Bibliotheek Brugge.
- Mevrouw Ellen De Kimpe, documentalist Vereniging voor geestelijke gezondheidszorg
- De heer Rik Van Nuffel, Hoofd informatiedienst Vereniging voor geestelijke gezondheidszorg.
- Mevrouw Inge Schoups, Archivaris, Stadsarchief Antwerpen.
- Mevrouw Hilde Sels, Diensthoofd mediatheek Hogeschool Kempen.
- Mevrouw Leen Speecke, directeur bibliothecaris Centrale Openbare Bibliotheek Brugge.
- Mevrouw Rita Van De Wiele, Bibliothecaris Plaatselijke Openbare Bibliotheek Mechelen.
- Mevrouw Myriam Van den Eeckhout, Bibliothecaris Plaatselijke Openbare Bibliotheek Destelbergen
- Mevrouw Hilde Van Nijen, Bibliothecaris Ministerie van de Vlaamse gemeenschap.
- Mevrouw Sylvia Van Peteghem, Universiteitsbibliotheek Gent.